

Szent Gergely pápa

Vízkereszti homíliájából — a bölcsek ajándékairól

A bölcsek pedig aranyat, tömjént s mirhát áldoznak. Aranyat, mert ez illik a királyhoz, a tömjén az Istennek tétetett áldozatul, mirhával pedig a holtak teste balzsamoztatik. A bölcsek tehát azt, kit imádnak, misztikus ajándékokkal is kijelentik, arannyal a királyt, tömjénnel az Istent, mirhával a halandó embert. Vannak pedig némely eretnekek, akik őt Istennek hiszik, de nem hiszik, hogy mindenütt ő uralkodik. Ők tömjént bizonytalán áldoznak neki, de nem akarnak aranyat is áldozni. És vannak néhányan, akik őt királynak vélik, de tagadják, hogy Isten lenne. Ezek aranyat nyilvánvalóan áldoznak neki, de nem akarnak tömjént is áldozni. És vannak néhányan, akik őt királynak és Istennek is megvallják, de tagadják, hogy emberi testet öltött volna. Nem csoda, ha ezek aranyat és tömjént áldoznak neki, de nem akarják néki a halandóság felöltésének mirháját is áldozni. Ezért tehát mi magunk áldozunk a megszületett Úrnak aranyat, hogy megvalljuk, hogy ő mindenütt országol! Áldozunk tömjént, hogy higgyük, hogy ki az időben megjelent, Isten volt az idők kezdete előtt! Áldozunk mirhát, hogy róla, kit istenségében szenvedhetetlennek hiszünk, higgyük azt is, hogy a mi testünkben halandóként élt, jóllehet az arany, a tömjén és a mirha alatt mást is érthetünk. Mert az arany által a bölcsesség jelöltetik, amint Salamon tanúsítja, aki azt mondá: „kívánatos kincs nyugoszik a bölcsnek száján”. (vö. Prv 20,21) A tömjén által pedig, mely az Istennek gyújtatik, az imádság ereje fejeztetik ki, amint a zsoltáros tanúsítja, aki úgymond: „Igazítottassék az én imádságom, mint a jó illat, a te színed eleibe!” (Ps 140,2) A mirha pedig a mi testünk halandó voltának előképe. Ezért mondja a Szentegyház a halálukig Istenért küzdő míveseiről: „A kezeimről mirha csöpöge.” (vö. Ct 5,5) Aranyat áldozunk tehát a megszületett királynak, midőn az ő fényességének színe előtt a magasabb bölcsesség küszöbén ragyogunk. Tömjént áldozunk, midőn a szív gondolatait az imádságok szent igyekezetében a szív oltárán meggyújtjuk, hogy Istennek a mennyei vágyakozásban valami édeset illatoztassunk. Mirhát áldozunk, ha a test bűneit a megtartóztatás által halasztjuk meg. Mert a mirha által történik, amint mondtuk, hogy a holttest nem rothad meg. A holttestnek megrothadni pedig annyi, mint amikor a halandó test a fényűzés oszlásának enged, miképpen némelyek a próféták közül mondták: „Megrothadtak a barmok az ő ganéjukban.” (Joel 1,18) Mert a barmoknak az ő ganéjukban megrothadni annyi, mint a halandó embereknek a fényűzés bűzében végezni be életüket. Mirhát áldozunk tehát az Istennek, mikor a halandó testet a fényűzés bűzétől a megtartóztatás balzsama által őrizzük meg. ...

Ford. Martin Judit